

Druhá šance pro džínsy

Jana Harmachová

Grada Publishing

Druhá šance pro džínsy

Nápady a předlohy pro všechny začátečníky
i pokročilé, kteří rádi recyklují a tvoří

Jana Harmachová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto nelze za ně převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

Jana Harmachová

Druhá šance pro džínsy

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 5830. publikaci

Texty Jana Harmachová

Fotografie na obálce Viktor Pressl, Jana Harmachová

Fotografie v knize Viktor Pressl, František Harmach, Jana Harmachová

Kresby Lenka Sutrová

Sazba a grafická úprava Lenka Sutrová, Jana Harmachová

Návrh obálky Jana Harmachová

Odpovědná redaktorka Ing. Jana Minářová

Počet stran 120

První vydání, Praha 2015

Vytiskla Tiskárna FINIDR, Český Těšín

© Grada Publishing, a.s., 2015

Cover Design © Jana Harmachová

ISBN 978-80-247-5352-2 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-9063-3 (elektronická verze ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-9064-0 (elektronická verze ve formátu EPUB)

OBSAH

ÚVOD	6	OBOUSTRANNÝ PYTEL	58
AMERICKÝ SEN	7	JEDNODUCHÉ KYTIČKY	61
NEJSOU DŽÍNSY JAKO DŽÍNSY	8	AKTOVKA S ČERVENÝM PUNTÍKEM	62
STROJE, NÁSTROJE A JINÁ UDĚLÁTKA	9	VÁLEC PLNÝ MOTÝLKŮ	66
JAK SVÁ DÍLKA OZDOBÍTE	11	TAŠKA MNOHA TVÁŘÍ	69
POTŘEBNÉ POSTUPY	13	MALÝ VELKÝ BATOH	73
NÁUŠNICE S KNOFLÍKEM	14	VARIACE NA KATEDRÁLOVÁ OKNA	76
ROMANTIKA V MODROSTŘÍBRNÉ	16	SRUBOVKA	80
POCTA JAKOBU DAVISOVI	18	GAŤÁK BIMBO S BRATRANCI	84
POUTAVÁ POUTKA	20	MEDVÍDEK A MAURIC	87
NÁUŠNICE NA KROUŽKU	22	BAČKŮRKY PRO ČERSTVONĚ	90
SPIRÁLA KE SPIRÁLE	24	PANTOFLÍČKY PRO MALOU SLEČNU	91
VŘETÉNKA MEZI JEŘABINAMI	26	SEDACÍ SCHOVKA NA HRAČKY	92
PENĚŽENKA S KYTIČKAMI	28	MAGDIN KLASICKÝ QUILT	94
KAPSIČKA NA MOBIL	30	PŘEHOZ NA HOUPAČKU	98
OBAL NA KNIHU	32	VARIANTA S PROSTÍRÁNÍM	101
PENÁLEK	34	OBLÉKÁME POSTEL	102
POUZDRO NA TABLET	36	POLŠTÁŘE S VLNIVKOU	104
KAMÍNKOVÁ TAŠTIČKA	38	JEDNODUCHÝ POLŠTÁŘ	106
KYTIČKY Z KRUHŮ	41	STAČÍ JEDNY - KAPSÁŘ	108
PELÍŠEK PRO BRUSINKU	42	TŘI V JEDNOM	111
KRAJKOVÁ	46	KRABICE NA ČASOPISY	114
POUZDRO NA BRÝLE	49	ŠUPLÍČKY NA MALÍČKOSTI	116
DVOJČATA	50	ZÁVĚR	120
ZIPOVKA	54		

Úvod

Vítám vás všechny na stránkách knížky, která je opět o tvoření z hadříků. Tentokrát si ušetříte látky vyskládané ve skříních s poklady a společně si vyzkoušíme radost ze spotřebování věcí, které by jinak nejspíš skončily v odpadcích. Bydlím v malém městečku v podhůří Šumavy a recyklovat nás tu všechny dospělé učily už před dvaceti lety děti. Paní učitelky na základce prostě naučily děti odpad nejen třídit, ale současně i vnímat, kolik ho sami vytvářejí. V naší rodině se hlavního dohledu nad odpadovým hospodářstvím ujala naše nejmladší Karolínka. Má trochu mesiášské sklony, takže kromě třídění odpadu se v tu dobu chystala na záchranu velryb, deštného pralesa a přirozeného prostředí pro africké domorodce. Teď už ví, že celý svět zachránit nedokáže, ale šetrný přístup k životnímu prostředí jí naštěstí zůstal a rodiče se koneckonců také něco naučili.

Na stránkách této knihy najdete spoustu inspirace k využití donošených džínsů. Snažila jsem se nabídnout opravdu od všeho něco, takže některé projekty můžete zkusit i při společném tvoření s dětmi, a některé jsou pro zkušenější švadlenky. Snad si při tom modrém tvoření užijete stejně jako já a věřím, že časem vymyslíte ještě další věci, které potěší šetrností i originalitou.

Přeji Vám tímto radost z tvorby a současně děkuji všem kamarádkám za přispění ať už radou, nápadem, dílkem nebo starými kalhotami. Svě rodině děkuji za trpělivost a pochopení, Viktorovi za fotografie džínsové bižuterie, sestře Lence za velkou pomoc s grafikou i výrobou některých dílek. Svě oblíbené neteři Kačence díky za spolupráci na kdejaké hlouposti, co si teta vymyslela. Ludmile Mestekové děkuji za pomoc s jazykovou korekturou a Marii Luňákové za korekturu věcnou, tedy kontrolu toho, jestli jsou návody srozumitelné. Kdybyste i přes veškerou snahu něčemu nerozuměli, neváhejte mi napsat email, nějak si jistě poradíme.

Obzvlášť pevné nitě a hodně radosti při efektivní recyklaci vám přeje

Jana Harmachová

Americký sen aneb z pracovních kalhot nejdéle sloužící módní ikona

Džínsy máme díky desítkám filmů spojeny se zlatou horečkou, stavbou transkontinentální železnice a pionýrskou dobou amerického kontinentu. Tu kalifornskou zlatou horečku prostě nemohly stihnout, protože proběhla v padesátých letech devatenáctého století a první osadníci možná měli kalhoty z denimu, ale jistě nevypadaly tak, jak si je představujeme dnes. Myslím, že si džínsy zaslouží trochu serióznější pohled na historii, a proto jsem se v následujících řádcích pokusila shrnout historicky ověřené skutečnosti a nabídnout příběh jednoho splněného amerického snu.

Jméno Levi Strauss příznivci džínsů nejen zaslechli, ale zcela jistě si ho přečetli i na kožené nášivce těch tradičních, klasických, původních, prostě pravých džínsech „leviskách“ nebo „štrauskách“. v osmdesátých letech pro nás tyto kalhoty byly ztělesněním amerického způsobu života a vůbec touhy po cestování, dobývání a podnikání na „západě“, kam jsme se nemohli jen tak vydat na výlet a punc zakázaného ovoce přidával těmto končinám spoustu romantiky a atraktivnosti.

Nikdo z nás tehdy netušil, že Levi Strauss se ve skutečnosti jmenoval Loeb a narodil se v roce 1829 v Bavorském městečku Buttenheim, kde je od roku 2002 v domě jeho rodičů Levi Strauss muzeum. v muzeu si můžete prohlédnout nejen vývoj samotných džínsů, ale nahlédnout i do života židovské komunity v devatenáctém století, tedy doby, kdy se do Ameriky vydalo několik milionů lidí, aby na novém kontinentě našli naději na lepší život. Druhá polovina devatenáctého století je vůbec spojena s obrovským optimismem v technický pokrok, lidské schopnosti a humanismus. Lidé opouštějí fatalismus a začínají věřit, že mají svůj osud ve vlastních rukách.

Jednou z mnoha rodin, které se vydaly za americkým snem, byla ta Straussova. Když roku 1846 zemřel otec rodiny, obchodník s textilním a drogistickým zbožím, rozhodla se vdova vyřešit svízelnou situaci své rodiny emigrací do Ameriky, kde už úspěšně obchodovali Straussovi synové z prvního manželství Jonathan a Lippmann. V Americe se z Jonathana stal Jonas, z Lippmanna Louis a později z Loeba Levi. Ten se vyučil u svých bratrů a v roce 1853 se mu podařilo získat i americké občanství. Ve stejném roce dorazil do San Francisca, aby zde reprezentoval firmu J. Strauss Brother & Co, obchod, který zásoboval zlatokopy a dobyvatele amerického západu nejen oblečením, ale vším, co potřebovali k životu. Později Levi společnost přejmenoval a na Levi Strauss & Co. Pod touto značkou se nejen v roce 1873 narodily první džínsy, ale vyrábí se v této společnosti dodnes.

Firma Levi Strauss & Company se zabývala výrobou hrubého plátna na stavbu stanů a plátěných krytů na vozy. Horníci i zlatokopové potřebovali kalhoty, které vydrží i v drsných podmínkách zlatých polí a v dolech. Levi Strauss začal vyrábět kalhoty z krepové bavlny dovážené z Francie, jež se nazývala „serge de Nimes“ (krep z Nimes). Francouzské označení místa původu „de nimes“ dalo jméno dodnes nejpopulárnější látce na kalhoty denimu. Strauss skupoval ten nejpevnější francouzský denim, na který narazil, a poté posílal plátna krejčím, kteří je sešivali do tvaru montérek. Slangový výraz pro tyto kalhoty byl „jeans“, odvozený od podobného levnějšího bavlněného materiálu, který byl v té době vyráběn v Janově v Itálii – francouzský název pro Janov je totiž Genes.

Levi dodával pracovní oblečení a jedním z jeho obchodních partnerů byl Jacob Davis, který v roce 1872 vymyslel metodu, jak zpevnit pracovní kalhoty v těch nejchoulostivějších místech. Namáhaná místa kalhot z velmi pevné látky se Jakob Davis rozhodl vyztužit pomocí kovových nýtů a pro svůj vynález hledal obchodního partnera, který bude dostatečně kapitálově silný, aby zajistil masové rozšíření takto vylepšených kalhot. Levi Strauss se ukázal tím správným partnerem, v roce 1873 si spolu s Davisem nechali vynález patentovat a modré džínsy se narodily.

Hned v prvním roce výroby byla poptávka tak veliká, že bylo potřeba zajistit i výrobu měděných nýtů. Okované kalhoty se vydaly na svou dlouhou a úspěšnou pouť. Až do šedesátých let dvacátého století šlo i přes obrovskou popularitu pouze o pracovní kalhoty. V druhé polovině dvacátého století se z džínsů stává skutečný módní fenomén a oblékají je nejdříve mladí a později i starší lidé ze všech sociálních skupin. Odrazem tohoto vývoje je například požadavek odstranění nýtů na zadních kapsách, protože ničí kožené židle a luxusní potahy v kancelářích i kavárnách.

Levi Strauss zemřel v roce 1902 jako velmi úspěšný muž, který vybudoval nejen prosperující firmu, ale své peníze investoval i do mnoha různých odvětví a v rámci charity pomohl desítkám nadací a prospěšných společností. Zaměstnanci firmy se k jeho odkazu hrdě hlásí dodnes a jeho rodné město v Bavorsku se prostřednictvím muzea též přihlásilo ke svému nejslavnějšímu rodákovi. Možná by stál za úvahu výlet do Buttenheimu, ostatně jezdí tam turisté z celého světa a my to máme tak říkajíc za rohem.

Nejsou džínsy jako džínsy

Kalhoty, ze kterých vyrostl váš prcek, se nejspíš nehodí na šití deky a pouzdro na mobil s kapsičkou budete špatně tvořit z kapsáčů, co donosil před lety váš tatínek. Vcelku jasná věc, kterou není třeba nijak rozmazávat, neb je všem jasná hned. Na malé věci budete potřebovat malé kapsičky, které byste mohli teoreticky najít i na velkých džínsech, ale mnohem snáz je získáte z dětského oblečení, které bývá obvykle ze slabší látky, a malé věci se budou tvořit snadněji.

Jenže ony ty odložené kousky skrývají ještě několik dalších záludností a na ty se podíváme v tuto chvíli. Určitě nás bude zajímat míra opotřebení. Když látka praskne při pouhém trhnutí vašich něžných ruček, nechte

kousek na výrobu kytek, přízdob nebo mašlí, prostě na věci, které nejsou ani šité, ani jinak namáhané. O síle tkaniny jsem se již zmínila. Na kapsář nebo bačkůrky vezmete hodně pevnou tkaninu, na výrobu bižuterie nebo drobné hračky, použijete slabší látku z košile, nebo dětského oblečení.

Spoustu starostí vám může přidělat lycra, která se do džínsoviny přidává v posledních desetiletích. Nemám ty pružné kalhoty ráda ani na nošení, ty staré tvrdé džínsy byly nové velmi tvrdé a nepohodlné, ale po pár týdnech si je člověk roztáhl přesně na tělo a pak sedly jako ulité. Dnes koupíte většinu kalhot s různě vysokým přídatkem elastanu a můžete v nich sice chodit komfortně

hned, ale obtáhnou vás jako silnější punčocháče. Ještě k tomu všemu, se vám budou mnohem hůř zpracovávat na různé věci z této knížky. Je nutno dodat, že džínovina bez lycry už se téměř nevyrábí, a tak jen vybírejte látky s co nejmenším podílem. Hlavně se snažte nemíchat na jednom výrobku ty s lycrou a bez ní, protože to by vám opravdu zkomplikovalo život velmi výrazně.

Na závěr jen drobná připomínka o barvě. Přírodní barvivo indigo je nádherné, ale není úplně stále a spousta džínů barví i po mnoha vypráních. Počítejte s tím trochu při kombinování s jinými materiály, abyste ve výsledku nebyli smutní z nějakého nezdaru.

Stroje, nástroje a jiná chytrá udělátka

Bez některých se docela dobře obejdete, něco vám usnadní práci a spousta z použitých věcíček je už dávno ve vaší dílně či domácnosti. Na některé věci z této publikace budou stačit kvalitní nůžky, disperzní lepidlo a obyčejná jehla s pevnou nití.

Všechny šité věci můžete samozřejmě ušít v ruce, ale přiznejme si, že na technické pomocníky už jsme si opravdu zvykli a bez šicího stroje nebude výsledek pěkný, navíc se s tou tuhou džínsovinou dost nadřete. Kdybyste se pro pořízení šicího stroje rozhodovali právě teď, uvědomte si, co od něj budete potřebovat a podle toho vybírejte.

Na samotné ušití tašek, polštářů a přehozů bude stačit běžný jednoduchý stroj s rovným stehem. Velmi dobře poslouží šlapací krasavci po babičce, protože právě tyto mechanické mašinky mají ten správný přítlak a ušijete s ním i několik vrstev silné látky. Nedávno koupené šicí stroje budou mít nejspíš spoustu různých stehů a vychytávek, displej podobný tomu na telefonu a hromadu funkcí, které nejspíš nikdy nevyužijete, ale při nákupu vám připadaly nepostradatelné.

Příliš sofistikovaný stroj může být trochu háklivější při šití džínsoviny. Zkoušejte šít víc vrstev opatrně, a pokud byste si měli svého mazlíka rozházet, raději na něm moc vrstev nešijte. V každém případě doporučuji použít speciální jehly na džínsovinu (jsou modré a hodně silné) a dobré polyesterové nitě. Šijte pomalu a s citem, abyste místo využití starých džín, nenadělali škodu na mnohem dražším šicím stroji.

Na některé drobnější věci oceníte, pokud bude mít stroj volné šicí rameno, ale není to nutné, vše v této publikaci je

ušito bez něj. Na různé techniky zdobení využijete speciální stehy a přídavné patky, které můžou a nemusí být u vašeho stroje jako příslušenství. Pokud vám něco bude chybět, prostě svoje dílko ozdobíte jinou technikou, nebo si o potřebnou pomůcku napíšete Ježíškovi.

Overlock je speciální šicí stroj, který nejen šije, ale zároveň šev zařízne a obšije. Je to prima vychytávka, kterou můžete využít, pokud vám stojí v dílně, pro žádný výrobek v této knize není nutný.

Patka pro volné prošívání může a nemusí být součástí základní výbavy vašeho šicího stroje. Na některých strojích lze využít látačí patku. V každém případě tuto techniku natrénujte někde nanečisto a do zdobení věcí, na kterých vám záleží, se pusťte až si budete úspěchem trochu jistí.

Kromě patky na obrázku se vám budou možná hodit protiskluzové rukavičky. Mně se nejvíc osvědčily tenké bílé bavlněné s gumovými puntíky v dlaňové části. Většího efektu dosáhnete použitím silnějších nebo melírovaných nití.

Zipová patka je třeba nejen pro šití zipů. Jestli ji nemáte, doporučuji doplnit si ji do základní výbavy, hodí se i na spoustu jiných věcí.

Žehlička je hned po šicím stroji můj nejoblíbenější pomocník. Pokud se budete chtít rozmazlit podobně jako já, oceníte žehlicí stanici s výrobníkem páry mimo vlastní žehličku a kvalitní materiál žehlicí plochy.

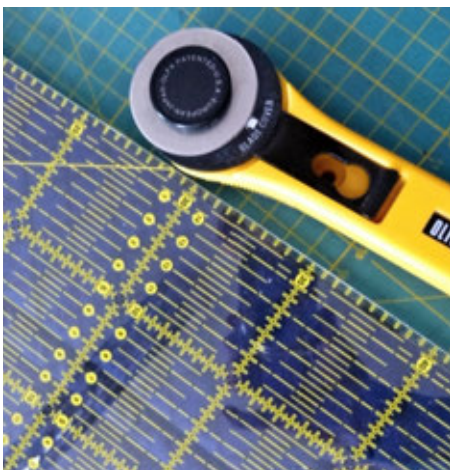
Moje dcera naopak považuje žehličku za naprosto zbytečné a neekologické zařízení. Pro většinu lidí je to prostě jeden z domácích spotřebičů a poslouží vám ta, co s ní běžně žehlíte. Šít se bez žehličky opravdu nedá a heslo: „co pokazí žehlička, napraví jen žehlička“ si pamatuji ze společného šití s mojí maminkou už od dětství.

Nůžky není třeba představovat. Budete potřebovat jedny pořádné, aby přestřihli složený šev, a jedny malé s ostrými špičkami na přesnou práci a párání. K tomu vám poslouží i páráček, který jsem k nůžkám na obrázku přidala.

Rotační řezák, podložku a pravítko mají v dílně ti, co si pohrávají s patchworkem. Je to skvělá alternativa nůžek. Řezák je velmi ostrý, řezání je mnohem přesnější než stříhání nůžkami a stejných tvarů jednotlivých dílků dosáhnete mnohem snáz a rychleji. Pokud si budete pomůcky pořizovat, využijte speciální eshop pro patchwork a věřte, že si tuhle soupravku časem zamilujete i při šití celé řady textilních výrobků pro váš byt.

Udělátko pro výrobu šikmého proužku se vyrábí v několika šířkách. Práce s ním je velmi jednoduchá a usnadní vám lemování či začišťování vašich výrobků. Můžete si koupit hotový šikmý proužek v galanterii, ale mě se ještě nikdy nepovedlo najít vhodnou šířku i barvu i materiál. Výjimkou je šikmý proužek z koženky, který jsem použila na aktovku, ten si musíte koupit v galanterii hotový.

Oboustranně lepící vlizelín použijete na aplikace a všude tam, kde potřebujete jednoduše a rychle nalepit jednu látku na druhou.

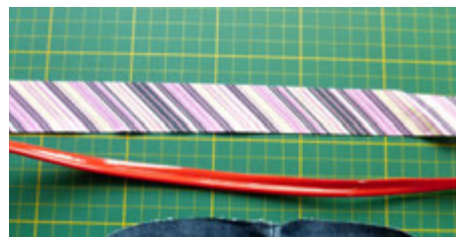

Koupíte ho v každé dobré galanterii, stejně jako ostatní používané výztuhy. Jde o netkané textilie různé síly a tuhosti, které se používají k vyztužení částí vašeho dílka nebo aplikaci z různých materiálů.

Kédr je plastová paspule, která se používá ke zpevnění švu například u sportovních tašek.

Lze ho zakoupit v galanterii, nebo nahradit paspulí vytvořenou z kulatého provázku a šikmého proužku. Ullabo. Boria venihic aborum dollora taturessum

Jak svá dílka ozdobíte

O nadpisu této kapitoly jsem dlouho přemýšlela, protože k ozdobování mám trochu negativní vztah. Má přítelkyně Magda používá krásné jihočeskou variantu přidáním dvou háčků a její „oždobování“ značí něco sice milého, leč většínou dost nevkusného a tak trochu přehláceného. Já jsem háčky nepoužila ani nezamýšlela a v následujících řádcích jsem shrnula techniky a materiály, které vám pomůžou udělat z vašich dílek originály. Najdete tu docela jednoduché záležitosti, ale i techniky vyžadující zkušenosti z různých ručních prací. Samozřejmě si můžete nejen vybrat, čím ozdobíte to své dílko, ale možná vás něco z následujících obrázků inspirovat k použití úplně jiného zdobení, a z toho bych měla radost ještě větší.

Klasické prvky z džínů, jako jsou nášivky, nýtky, poutka, kapsičky a knoflíky, můžete nechat tam, kde jsou, nebo je pečlivě odpáráte a přišijete tam, kam budete potřebovat. V tomto případě je vhodné zásobit se silnými prošívacími nitěmi, abyste našivali a následně prošivali pokud možno ve stejném barevném odstínu. Kdybyste chtěli sundat knoflík a použít ho na jiném místě, nezkoušejte to, protože to prostě nejde. V galanterii lze koupit spousta džínsových knoflíků, takže si v případě potřeby kupte podobný.

Aplikace je technika našívání tvarů z jiných látek a můžete ji vytvořit mnoha způsoby. Tím nejčistším a zároveň nejpracnější způsobem je přišívání dílků drobným stehem ručně, takže šití není vůbec vidět. Používá se například při klasické Baltimorské aplikaci, což je velmi jemná práce na světlohněm podkladě. Lidovou tvořivost a jakýsi chalupářský styl představuje aplikace obšívaná zahrádkovým stehem, ta by se na džínsovinu určitě hodila mnohem víc než technika předchozí. Obšívá se silnější nití nebo slabší bavlnou a některé šicí stroje umí tento ruční steh velmi dobře napodobit. Pravdou je, že už se nám do těch čistě ručních technik moc často nechce, takže raději použijeme velmi hustý entlovací steh, který tvary nejen přišije, ale zároveň zamezí i třepení našitých dílků. Pro tuto techniku lze velmi dobře využít oboustranně nalepovací vlizelín, díky kterému jsou dílky úplně přesné a snadno se nažehlí na potřebné místo. Podlepení dílku zabrání třepení, takže je možné dílek přišít běžným stehem. Mezi současnými trendy v provedení džínů najdete přiznané švy, otřepané kraje kapes, ošoupané i děravé nohavice, a tak se mi tato technika zdála nejvhodnější.

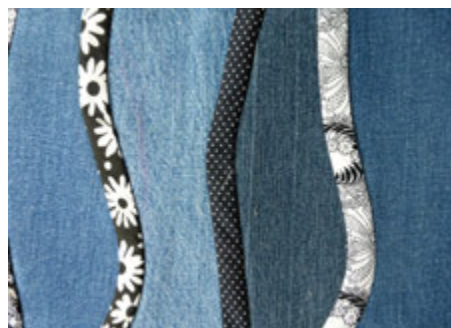
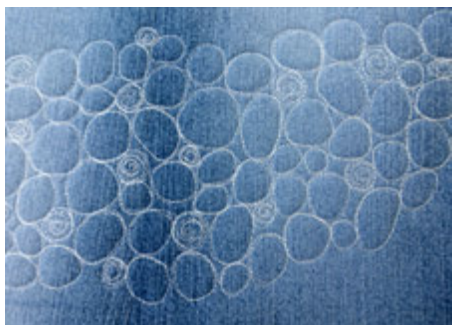
Málokterý textilní materiál můžete úspěšně kombinovat s tolika jinými materiály jako právě džínsovinu. Nevím, jestli je to krásnou barvou, materiálem, vazbou, nebo jen tím, že jsme si na džínsy už všichni tak dobře zvykli, ale kombinovat můžete opravdu s čímkoliv. Barevná bavlna, hedvábí, koženka, plst nebo brokát udělají z vašeho kousku přesně to, co budete potřebovat.

Volné prošívání je ve skutečnosti malování na látku. Budete potřebovat šicí stroj se speciální patkou, protiskluzové rukavičky a výraznou prošívací nit. Pro nováčky to bude chtít chvíli trénovat, ale až se s touto technikou skamarádíte, otevře se před vámi svět nekonečných vzorů a užijete si spoustu zábavy.

Patchwork je moje srdeční záležitost a nemohla jsem ho vynechat. Jde o velmi starou techniku sešívání různých dílků a na první pohled by se mohlo zdát, že pro silnou džínsovinu se tahle technika moc nehodí. Zkusím vám nabídnout několik způsobů sešívání a prošívání tak, aby vám silná džínsovína nevadila a výsledek byl zajímavý.

Nakonec jsem si nechala drobnosti z kategorie různé. Knoflíky, korálky, zipy, Suffolkské věnečky, šité či jen skládané kytičky a lístečky, háčkové drobnosti nebo proplétané švy můžete použít v nekonečných kombinacích a jistě jich najdete mnohem víc, než kolik nabízí následující stránky.

Potřebné postupy

Srovnání sedu

Vypárejte u kalhot vnitřní šev nohavic a tu část sedového švu, která je ušitá do oblouku. Potřebujete srovnat plochu přední i zadní části tak, abyste měli rovný šev, tedy aby směřoval k zemi tam, kde původně mířil do rozkroku.

Takto upravené kalhoty otočte do rubu a složte bočními švy na sebe a sešpendlete vrstvy k sobě. Vezměte pravítko a od shora protáhněte rovnou část švu. Nyní vidíte, jaká část bude třeba uštíhnout nebo uříznout rotačním řezákem. Nezapomeňte si nechat při stříhání dostatečný přírůstek na švy.

Podle naznačené linky sešijte přední i zadní díl a otočte práci zpátky na líc. Nyní už zbývá jen prošít šev podobně jako je tomu u části, která zůstala z původního kousku.

Všití dna do tašky

Schéma stříhu na oválné dno najdete u projektu Dvojčata. Upravíte si jeho velikost tak, aby odpovídalo vaší tašce. Čtvrtinu oválu posunete blíž nebo dál od svislé, vodorovné či obou os. Až budete s tvarem dna spokojeni, podžehlíte ho vhodnou výztuží a prošíjete, bude tak mnohem pevnější. Prošité dno zpevněte po obvodu entlovacím stehem a vyžehlete.

Všijte dno do těla tašky. Pokud vám nevyšlo přišití akorát, nejspíš jste špatně změřili obvod, nebo použili větší či menší přírůstek na švy. Drobný nedostatek lze spravit mírným navolněním v obloukové části dna. Pokud jste se nepotkali víc, budete muset upravit velikost. Dejte jen pozor, abyste nestříhali jako Hup s Hopem, když zkracovali nohu u stolu. Prostě raději to zkuste několikrát, abyste nakonec nemuseli stříhat nové dno.

Dno ve tvaru obdélníka se mnohem lépe měří, jeho přišití je trochu komplikovanější v rozích. Naznačte si na všech dílech přesný bod, kde bude růžek. V těchto bodech k sobě díly sešpendlete a až budete šít na stroji, přesně v tomto bodě skončíte a zapošijete. Nakonec nastříhnete k tomuto bodu látku na dílu, do kterého dno všíváte.

Vsazení zipu

Pokud budete lemovat vnější švy šikmým proužkem, budete mít práci snadnou. Zip všijte mezi dva obdélníky z džínsoviny, délka obdélníků odpovídá délce horní hrany kabelky, šířka celého dílu se zipem vsazeným uprostřed je stejná jako šířka bočního dílu v horní části. Pruh se zipem všijte mezi přední a zadní díl, šev zůstane na vnější straně, proto by měl být stejnoměrný. Zpevněte ho entlem nebo overlockem a obalte ho šikmým proužkem. Proužek přišijte na stroji na přední i zadní díl, otočte přes hranu, zahněte a přišijte drobnými stehy v ruce. Stejným způsobem můžete všít zip do podšívkového dílu a místo obalení šikmým proužkem schovejte tento šev do vnitřního lemu tašky.

K vnitřnímu lemu můžete přišít i samostatný díl se zipem. Bude přišitý po délce, na krátkých stranách bude díl začištěný a volný. Používejte v tomto případě rozevírací zip, nebo nechte na zavřeném konci několik centimetrů navíc. Tento přesahující kousek bude schovaný uvnitř tašky a usnadní vám rozepínání.

NÁUŠNICE S KNOFLÍKEM

Knoflík na džínsech bývá velmi pěkný, ale s jeho dalším využitím je to složitější. Rozhodně se ho nepokoušejte rozebrat, protože je to napevno zatlučený nýt. Použít knoflík tedy můžete pouze s kouskem pásky, manžety, légy nebo klopý, kde sloužil na původním kousku oblečení.

Na náušnice budete potřebovat dva stejné kousky, takže pásek od kalhot asi nebude to pravé, tedy pokud nejste věrný zákazník a nekupujete si stále jednu značku. I v tomto případě na tom nebudete úplně nejlépe, protože pásek je velmi pevný a zpravidla bývá dost opotřebovaný, takže vyrobit z něj náušnice nebude nic jednoduchého. Mnohem snazší práce bude s knoflíky z bundy či košile, dva stejné knoflíky jsou i na laclu nebo propínací sukni. Pokud jste nevypátrali žádný podobný kousek, asi budete patřit k těm odvážnějším, co si z podobnosti levé a pravé náušnice nedělají žádné starosti.

POTŘEBY

Dva kousky džínsoviny s knoflíkem

Čtyři malé a dva větší kovové korálky

Dva kovové náušnicové kroužky

Kovové bižuterní komponenty ve tvaru spirálky

Dva roztahovací kroužky

Kleště nebo přípravek na rozevírání bižuterních kroužků

POSTUP

Náušnice na obrázku jsou vyrobeny z manžet u košile, která nedosloužila kvůli opotřebování, jen prostě tak trochu přestala být „in“. Košile se šije většinou ze slabší džínsoviny a u manžety jsem využila i proštepované, a tím pádem začistěné tři strany. Zbývalo tedy začistit tu poslední stranu, což můžete udělat neviditelnými drobnými stehy ručně, nebo se pokusit napodobit původní štepování a ušít vše na stroji.

Zavěšení už je tak trochu šperkařská práce. Všechny bižuterní komponenty jsou v barvě staromědi podobné barvě knoflíku. Budete potřebovat náušnicové kroužky, které koupíte v galanterii a vyzkoušejte si i vhodnou velikost, někdo má raději menší, nenápadné. Některá z vás se jistě nebude bát pořádného kruhu, který jen tak někdo nepřehlédne.

TIPY PRO VÁS

Můžete změnit úpravu použitých bižuterních komponentů podle vašich ostatních doplňků, barvy pleti nebo vlasů. Na některých džínkách najdete knoflík spíše v barvě staromosazi a část knoflíku může být stříbrná, takže obě tyto úpravy budou vypadat velmi dobře. Snad jen žlutá, tedy „jako zlatá“ barva by v tomto případě nevypadala dobře.

Komponent ve tvaru spirály můžete nahradit jedním či několika korálky, k jejich připojení pak budete potřebovat ketlovací jehlu s očkem. v nabídce specializovaných obchodů najdete celou řadu použitelných komponentů různých tvarů a provedení a místo obyčejné spirálky můžete mít rybičku, želvu, různé květiny a hloupůstky, takže vaše náušnice budou zaručeně originální.

Spirálkový komponent má dvě oka, takže jsem ho použila k odsazení džínového kousku od samotného náušnicového kroužku. Do jednoho oka je navlečen náušnicový kroužek a z obou stran jsou na kroužek přidány i dva malé kovové korálky. Větší korálek je přišitý k džínovému dílku, do korálku je navlečen kroužek a ten je navlečen v oku na spirálkovém komponentu. Kroužek rozevřete a po umístění zpátky zavřete pomocí bižuterních kleštěček.

ROMANTIKA V MODROSTŘÍBRNÉ

Filigránové komponenty, řetízek a korálky z džínsoviny spolu v téhle soupravě tvoří kontrastní a přesto harmonickou kombinaci. Šperčik vynikne na opálené letní pleti, můžete ho vzít k jednoduchému tílku nebo k romantickým volánkovým, krajkovým či hedvábným šatičkám.

TIPY PRO VÁS

Korálky můžete udělat různě dlouhé, nebo je připravíte z různých odstínů džínsoviny.

POTŘEBY

Lepidlo typu Chemopren

Podložku a staré noviny

Proužky džínsoviny

Kaplíky - to jsou ty ozdobné čepičky na korálkách

Kroužky, jehly, řetízek, zapínání, kovové korálky

Dva náušnicové díly - afroháčky

Kleště s kulatými čelistmi a štípačky

POSTUP

Nařežete nebo nastříháte si proužky džínsoviny, ze kterých budete dělat korálky. Šířka proužku určuje délku hotového korálku, délku proužku si vyzkoušejte. Proužky použité na korálky tohoto díla byly dlouhé asi šest centimetrů, ale vaše džínsovina může být jinak silná, můžete mít jiné kaplíky, nebo se vám prostě budou líbit korálky subtilnější nebo naopak mohutnější. Kaplík by měl na vašem korálku sedět jako čepička. Některé kaplíky je možno kolem korálku trochu ohnout, jiné jsou jen ve tvaru skoro ploché mističky. Smotejte si jeden zkušební korálek a upravte rozměry proužků.

Nařežte si dva proužky na korálky k náušnicím a lichý počet proužků pro náhrdelník. Korálků by mělo být nejméně pět, ale můžete jich udělat mnohem víc a udělat si náhrdelník, který budete nosit ve dvou řadách. Velmi opatrně nanese malé množství lepidla na okraj proužku a slabou linku uprostřed po délce. Dejte pozor, aby vám lepidlo neprosakovalo, zvláště u okraje. Nechte lepidlo trochu zavadnout a pečlivě smotejte proužek do válečku. Uprostřed by vám mělo zůstat místo pro vsunutí spojovací jehly. Jinou variantou je namotání korálku na samotnou jehlu, odpadne vám starost s dodatečným vsunutím jehly. Nezapomeňte na jehlu za očko navléknout kaplík pro případ, že byste při motání korálku jehlu přilepili.

Dále popsané technice spojování bižuterních komponentů se říká ketlování. Nenašla jsem rozumný překlad tohoto slova, jde o spojování do jakéhosi řetízku. Pracuje se s různými komponenty, docela jistě k práci budete potřebovat jedny štípací kleště a druhé kleště s kulatými čelistmi. Pro tuto soupravu využijete jehly s očkem, které budou asi o centimetr delší, než jsou vaše korálky. Na jedné straně korálku máte hotové očko, protože jste použili ketlovací jehlu, na které už očko bylo. Nyní navléknete za korálek druhý kaplík a vytvoříte očko pomocí kulatých kleští. Ohnete jehlu do pravého úhlu asi centimetr od korálku. Konec jehly pevně uchopíte kulatými kleštičkami a obtočíte kolem čelisti. Možná vaše vytvořené očko nebude úplně perfektní, ale časem získáte cvik a koneckonců vyrábíte originál s puncem ruční práce, tak proč by měl detail vypadat jako z továrny. Očka můžete spojovat přímo tím, že je trochu rozevřete a po nasunutí kroužku nebo další jehly zase zavřete, nebo si pomůžete rozevíracími kroužky. Stejným způsobem připojíte řetízek, náušnicový díl nebo zapínání. Já jsem střídala džínsový korálek na jehle s kaplíkem na obou stranách s malým kovovým korálkem na krátké jehle. Na náušnice byly použity afroháčky, dva kulaté korálky a dva komponenty ve tvaru uzlíku se čtyřmi očky.

POCTA JAKOBU DAVISovi

Jediným efektem těchto náušnic jsou rohy kapsiček zpevněné nýtky. Převratný vynález nýtků v namáhaných částech kalhot, který prodloužil jejich životnost, má na svědomí Jakob Davis, krejčí, kterému Levi Strauss dodával denim. Jakob pochopil potenciál svého objevu a spojil se s finančně silnějším Levi Straussem a společně si vše nechali v roce 1873 patentovat. Nevím, jak vypadaly ty původní nýtky z konce devatenáctého století. Nýtky na současných kalhotách vypadají jako malé šperčky a na náušnicích jsou nejen zajímavé, ale i velmi pěkné.

POTŘEBY

Dva kousky džínů s rohem kapsičky nebo jiným vhodným dílkem s nýtkem

Kousek kartonu, silnější koženky nebo pevnější plsti na podklad

Náušnice ve vhodné barvě s očkem na zavěšení

Lepidlo

Nýtovací kleště s průbojníkem

Dva nýtky s otvorem

Dva rozevírací bižuterní kroužky

POSTUP

Vyberte si ty správné kousky ze starých džínů a dejte si opravdu záležet, protože v tomto výběru spočívá celé kouzlo šperku. Nakreslete si tvar výsledné náušnice a pečlivě ho dvakrát vystříhněte z plsti, koženky nebo kartonu. Křídou nebo měkkou tužkou obkreslete podklad na vybraný kousek džínsovinu a vystříhněte ho s dvou až tří milimetrovým přídavkem. Pečlivě nalepte džínsovinu na podklad lepidlem. Natřete nejprve podklad, nechte minutku zaschnout a pak pečlivě přilepte džínsovinu. Po zaschnutí ořízněte podle podkladu přesahující džínsovinu, můžete použít i nůžky, ale musí být velmi ostré, abyste dosáhly pěkných hran.

Nýtek s otvorem vytvoříte pomocí speciálních kleští nebo průbojníků. Nejdříve uděláte otvor a do něj zapracujete nýtek s otvorem. Nakonec vše navléknete na vybraný náušnicový díl a podle výběru náušnice případně použijete mezikroužek.

TIPY PRO VÁS

Nemusíte dělat náušnice ve tvaru slzičky, velmi pěkně vypadá kolečko, čtvereček zavěšený na koso nebo oválek. Pokud neseženete nástroje na vytvoření nýtkovaného otvoru, klidně použijte jehlu a pár korálků. Protáhněte silnější nití dílek v místě zavěšení, navlékněte pár korálků a spojte s bižuterním komponentem.

POUTAVÁ POUTKA

Elegantní čtverec zavěšený na kulaté kůži jsem vytvořila tak nějak mimochodem. Z odložených kalhot už jsem použila nohavice, kapsy, pásek, knoflíky i kapsy. Nakonec mi na stole zůstalo několik poutek z pásku. Místo toho, abych je hodila do odpadků, vybrala jsem z nich osm stejně dlouhých a propletla z nich čtverec. Nakonec vznikl náhrdelník, se kterým jsem v létě sklízela mnoho obdivu.

POTŘEBY

Osm poutek se zachovaným prošíváním

Kousek plsti na spodní stranu

Zajímavý knoflík nebo bižuterní komponent

Silnější drátek na zavěšení

Kulatá silnější kůže

Zapínání

POSTUP

Přiznám se, že když jsem poutka poprvé propletla, měla jsem pocit, že to bude rychlá a jednoduchá práce. Ve skutečnosti bylo třeba poutka pořádně spojit mezi sebou a vzhledem k jejich síle to nebylo tak docela snadné. Šila jsem pevnou prošívací nití, můžete ale použít jakoukoliv pevnější nit. Sešívala jsem postupně poutka v místech vzájemného proplétání a velmi pečlivě i přesahy zahnuté dospodu.

Ve chvíli, kdy bude propletený čtverec držet pohromadě, vystříhnete si o něco menší čtvereček z plsti a připravte si zavěšení. Můžete pro zavěšení použít pevnou ketlovací jehlu, silnější drátek nebo nějaký kovový kousek, co zbyl z jiné práce, jako jsem to udělala já.

Měla jsem staromosaznou zkracovačku a potřebovala ji použít jako obdélníkový průvlek. Vyndala jsem tedy přepážku a tu použila k delšímu a hlavně pevnému zavěšení vytvořeného dílka z poutek.

Na kůži je tento kousek zavěšen pomocí oka, ke čtverečku je přišitý, na volnou dlouhou část jsem navlékla zajímavý kovový knoflík. Trochu problém jsem měla se silnou kůží na obojek. Měla jsem poměrně přesnou představu, protože na podobné kůži nosím jeden dřevěný šperčík už mnoho let. V galanterii ani hobby prodejnách jsem neuspěla, takže jsem si musela poradit trochu nestandardně. Věděla jsem, že podobná kůže sloužila u šlapacích šicích strojů k převodu nožního pohonu. Zkusila jsem tedy servisy šicích strojů a koupila si za padesát korun náhradní díl, ze kterého lze vytvořit dva náhrdelníky.

Zapínání naopak koupíte bez velkých problémů a k náhrdelníku je pro jistotu i přilepené.

TIPY PRO VÁS

Pokud budete potřebovat komplet i s poutkovými náušnicemi, můžete dvě pěkná poutka propíchnout klasickou peckou tak, že jeden konec poutka budete mít na přední straně ouška, druhý konec zezadu. Výsledkem bude jakási slzička z přehnutého poutka.

